

X. Kokemuksia ja ajatuksia säätiön työstä

Hallituksen jäsenten puheenvuoroja

Ilkka Virtanen

Utustuttuani teatterisäätiön toimintaan 1990-luvulla sen hallituksesta käsin ja varhaisempiin vaiheisiin eri kirjallisista ja henkilölähteistä löydän siitä paljon yhtäläisyyksiä Vaasan yliopistosäätiön kanssa, jonka toimintaa olen päässyt läheltä seuraamaan jo lähes kahden vuosikymmenen ajan.

Molemmat säätiöt aikanaan tarvittiin, jotta nykyisin yhteiskunnan varoin ylläpidetyt laitokset (Vaasan kaupunginteatteri, Vaasan yliopisto) yleensä Vaasaan saatiin. Säätiöt, käytännössä muutamia niiden intomieliset voimahahmot, vastasivat näiden laitosten perustamisesta sekä toiminnan käytännön järjestelyistä ja rahoituksesta alkuvuosina. Toimintojen laajennuttua ja vakiinnuttua yksityisten säätiöiden muodostama rahoituspohja kävi kuitenkin kestävämmäksi. Laitokset siirtyivät yhteiskunnan (kaupungin tai valtion) omistukseen.

Säätiöt eivät kuitenkaan menettäneet merkitystään. Niiden roolit vain muuttuivat. Toiminnan ylläpitäjistä tuli taustalla, laitosten kanssa tiiviissä vuorovaikutuksessa toimivia kummisetä-tyyppisiä organisaatioita. Kummien tapaan tuki on ollut sekä aineellista että henkistä.

Teatterisäätiön aineellinen tuki teatterille on ollut toisaalta epäsuoraa (säätiön asuntokanta, joka on varattu yksinomaan teatterin henkilökunnan käyttöön markkinahintaa jonkin verran alhaisemmalla tasolla), toisaalta suoraa (uutuusproduktioiden tukeminen, henkilökunnan koulutustuki, kannustus- stipendit). Henkisen tuen muotoja ovat olleet mm. yhteydenpito ja palautteen antaminen teatterin johdolle sekä kontaktien luominen teatterin ja yleisön välille (työttömille järjestetty teatterinäytäntö, säätiön 40-vuotisjuhlien järjestäminen teatterissa näytännön merkeissä jne).

Säätiön tulevaisuutta mietittäessä on selvää, että asuntotoimintaa on syytä jatkaa niin kauan kuin teatteri kokee sen tärkeäksi. Asuntokanta muodostaa samalla säätiön varallisuuden selkärangan. Muulla osalla varallisuutta pyritään korkeimpaan mahdolliseen kulloinkin saatavissa olevaan hallitusriskiseen tuottoon.

Viime vuosina säätiö on päässyt hedelmälliseen dialogiin teatterin ja sen johdon kanssa. Tätä vuoropuhelua on syytä jatkaa ja kehittää. Molempipuolinen tuntemus ja luottamus takaavat sen, että säätiön tuki on mahdollista kohdistaa juuri niihin kohteisiin, jotka teatterin kehittymisen kannalta ovat keskeisiä. Jotta säätiölle mahdolliset taloudelliset panostukset voisivat olla todellisia piristysruiskeita, on niiden oltava täsmäohjattuja ja teatterin kehitys- ja ohjelmistopolitiikan mukaisia. Säätiön on myös syytä miettiä keinoja, joilla se voisi olla lähentämässä teatteria ja sen yleisöä toisiinsa sekä laajentamassa teatterissa kävijöiden pohjaa.